

Наумович Д.С., студентка,
Навчально-науковий інститут екологічної безпеки,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Корнєєв Ю.В., к.ю.н., доцент

ПРОБЛЕМА МОРАТОРІЮ НА ПРОДАЖ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Вперше мораторій на продаж земель сільськогосподарського був тимчасово введений з 1 січня 2002 року, з набуттям чинності Земельним кодексом України та мав проіснувати до 2005 року. Проте неодноразово його дію продовжили шляхом часткової зміни вказаних пунктів Земельного кодексу.

Згодом скасувати мораторій планувалося з прийняттям законів про ринок землі і про державний земельний кадастр. Останній закон був прийнятий в 2011 році, але вступив в силу лише 1 січня 2013 року.

Вже через рік, у грудні 2012 року, набув чинності Закон України «Про внесення змін до Земельного кодексу України», який продовжив мораторій щодо земель сільськогосподарського призначення до 1 січня 2016 року.

Зняття земельного мораторію, і, відповідно, запуск ринку землі — донедавна було однією з ключових вимог Міжнародного валютного фонду для надання Україні фінансової підтримки. Зараз питання з порядку денного знято, проте це варто сприймати лише як невелику паузу до закінчення дії обмеження на продаж землі [2].

За статтею 90 ЗК України власники земельних ділянок мають право продавати або іншим шляхом відчужувати земельну ділянку, передавати її в оренду, заставу, спадщину [1].

На даний час відповідно до пункту 15 розділу X Перехідних положень Земельного кодексу України до набрання чинності законом про обіг земель сільськогосподарського призначення, але не раніше 1 січня 2019 року, не допускається:

а) купівля-продаж земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної та комунальної власності, крім викупу (викупу) їх для суспільних потреб;

б) купівля-продаж або іншим способом відчуження земельних ділянок і зміна цільового призначення (використання) земельних ділянок, які перебувають у власності громадян та юридичних осіб для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, земельних ділянок, виділених в натурі (на місцевості) власникам

земельних часток (паїв) для ведення особистого селянського господарства, а також земельних часток (паїв), крім передачі їх у спадщину, обміну земельної ділянки на іншу земельну ділянку відповідно до закону та вилучення (викупу) земельних ділянок для суспільних потреб, а також крім зміни цільового призначення (використання) земельних ділянок з метою їх надання інвесторам – учасникам угод про розподіл продукції для здійснення діяльності за такими угодами [1].

Купівля-продаж або іншим способом відчуження земельних ділянок та земельних часток (паїв) запроваджується за умови набрання чинності законом про обіг земель сільськогосподарського призначення, але не раніше 1 січня 2019 року.

Угоди (у тому числі довіреності), укладені під час дії заборони на купівлю-продаж або іншим способом відчуження земельних ділянок та земельних часток (паїв) в частині їх купівлі-продажу та іншим способом відчуження, а так само в частині передачі прав на відчуження цих земельних ділянок та земельних часток (паїв) на майбутнє є недійсними з моменту їх укладення (посвідчення).

Виходячи з вищенаписаного, нормами чинного земельного законодавства встановлено мораторій на відчуження земельних ділянок сільськогосподарського призначення, які перебувають у власності громадян або юридичних осіб для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, земельних ділянок, виділених в натурі (на місцевості) власникам земельних часток (паїв) для ведення особистого селянського господарства, крім передачі їх у спадщину, обміну та вилучення (викупу) для суспільних потреб. В даному випадку, мова йдеться про земельні ділянки отриманні власниками сертифікатів на право на земельну частку (пай) за рахунок паювання земель колективної власності.

На земельні ділянки, отриманні в порядку частин 6-9 статті 118 Земельного кодексу України, з цільовим призначенням «для ведення садівництва» та «для ведення особистого селянського господарства» мораторій не розповсюджується.

Усе йде до того, що ринку землі в Україні бути. І це лише питання часу — чи його очікувати вже в 2019-му, чи його запуск відтермінують до наступного скликання парламенту. А відтак, перед профільним міністерством відкривається широкий спектр питань, на які необхідно знайти відповідь до запуску реформи, головне з яких — цінова політика. Наразі ще невідомо, яким чином вираховуватиметься вартість одиниці землі, втім, прогнози щодо цього «гуляють» вже кілька років [2].

Таким чином, на сьогодні питання мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення залишається актуальним і гостро дискутується серед народних депутатів України та юристів. Не зважаючи на те, що мораторій має тимчасовий характер, визначити момент, коли він буде знятий, і чи буде знятий взагалі, неможливо.

Література

1. Земельний кодекс України від 25 жовтня 2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3–4. – Ст. 90.

2. УКРІНФОРМ: «Мораторій на продаж землі фінішує, і його навряд чи подовжать» / URL: <https://www.ukrinform.ua>

УДК 346:629.7(043.2)

Овчінников Р. М., студент,
Навчально-науковий юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Козирева В. П., к.ю.н., доцент

ЗАПОБІГАННЯ МОНОПОЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТАМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ В АВІАЦІЙНІЙ ГАЛУЗІ

В умовах ринкової економіки, коли справа йде про господарювання з метою отримання прибутку, дуже важливим є законодавче закріплення норм, які б регулювали дані відносини. Особлива увага Основного Закону нашої держави до економічної конкуренції впливає з її ключового місця як в системі ринкової економіки, так і в системі демократичного суспільства.

Головна ціль будь-якого авіапідприємства – отримання прибутку, а тому вони є завжди підприємницькими за своїм спрямуванням. Конкуренція в сфері авіаційних суб'єктів в Україні стає дедалі жорсткішою завдяки підписанню зобов'язань нашої держави перед Європейським Союзом щодо впровадження режиму «відкритого неба». Це сприяло приходу до України іноземних авіапідприємств, переважно так званих лоукостів. Основні події й тенденції в області регулювання й розвитку вітчизняної галузі цивільної авіації виникають у зв'язку з вільним доступом до ринку перевезень провідних перевізників світу, яких приваблює вигідне географічне положення України.

Тож перед українським законодавством постає питання протидії монополізації в авіаційній сфері.